

TOKSOALEGIJSKA REAKCIJA NA VALPROATE - prikaz slučaja -

Igrutinović Z., Obradović S., Vuletić B., Kostić G., Marković S.
Pedijatrijska klinika, KC Kragujevac

UVOD: Epilepsija je visokoprevalentna bolest i od nje boluje 0,5-1% ljudi u svetu. Prevalenca na celu populaciju iznosi 5-8%. Na žalost mali je broj simptomatskih epilepsija gde je uzrok poznat pa njegovim otklanjanjem lečimo bolest. Mnogo je veći broj idiopatskih epilepsija, gde je uzrok nepoznat i gde se lečenje sprovodi primenom antiepileptika. Primena antiepileptika je praćena i određenim neželjenim efektima. Valproati su lekovi koji se koriste preko 30 godina i karakterišu se dosta blagim neželjenim dejstvima: digestivne tegobe, gojaznost, opadanje kose, tremor, poremećaji krvne slike, hiperamonijemija. Retke su situacije kada zbog neželjenih dejstava valproata moramo prekinuti terapiju. Radi se o dozno nezavisnim reakcijama kao što su akutni hepatitis, ili idiosinkraziji na lek kada dalje izlaganje leku može ugroziti život pacijentu.

CILJ: Prikazati slučaj idiosinkrazije na valproate koji se javlja retko ali zahteva rano prepoznavanje i obustavu terapije jer može ugroziti život pacijenta.

PRIKAZ SLUČAJA: Muško dete uzrasta 9 3/12 god. hospitalizovano u Pedijatrijskoj klinici u Kragujevcu zbog generalizovanog raša po koži, praćenog difuznim eritemom, otokom lica i uvećanom jetrom. Inače mesec dana ranije dečak je hospitalizovan zbog krize svesti praćenih generalizovanim konvulzijama i nakon kompletne obrade (EEG, NMR), u terapiju je dve nedelje pre napred navedenih tegoba započeta antiepileptična terapija valproatima (Eftil).

KLINIČKA SLIKA: muško dete uzrasta 9 3/12 god, svesno, afebrilno, eupnoično, po koži čitavog tela hiperemija, sa sitnom makuloznom ospom, koža suva, prisutan otok lica. Prisutan tremor ruku. Jetra se palpira 2 cm ispod rebarnog luka. Ostali fizikalni nalaz po sistemima i organima uredan.

LABORATORIJSKI NALAZ: SE 3/7, Er 3,4, Hb 112g/l, Le 6,0 (Seg 0,48, Ly 0,40, Eoz 0,12). Tr 112 AST 550 U/l, ALT 722, Gama GT 222, Alkalna fosfataza 603, fibrinogen 2,77, holesterol 5,36, HDL holesterol 0,80, LDL

holesterol 3,57, trigliceridi 2,17. Ostali biohemijski i bakteriološke analize bile su u granicama normale.

Po prijemu uz intravensku rehidraciju uvedena kortikosteroidna terapija (metil prednisolon, a potom prednisolon) uz adekvatnu ishranu. Od trećeg dana kožne promene u regresiji ali su potpuno sanirane posle 15 dana, vrednosti eritrocita i, hemoglobina i trombocita se normalizuju posle 4 dana, enzimi jetre(AST, ALT, alkalna fosfataza, gama GT) se smanjuju posle tri dana , ali se potpuno normalizuju tek posle 3 nedelje.